

Cíllo 13.  
31. měrza.

# Bomha j Bóh!

Létník 22.  
1912.

Sy-li spěval,  
Pilne dželał,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatok  
Zradny je.

Za staw spróeny  
Napoj mócný  
Lubosé ma;  
Bóh pak swérny  
Přez spař měrny  
Čerstwosé da.



Njech ty spěvaš,  
Swérnje dželaſ  
Wśedne dny;  
Džen pak swjaty,  
Duſi daty,  
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,  
Njech či khmana  
Žiwnosé je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokréw će

F.

## → Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ſo kózdu ſobotu w Gsmolerjez knihicjichereńi w Budyschinje a je tam ſa ſchtvortlétnej pschedplatu 40 pj. doſtacž.

### Palmarum.

Sach. 9, 9.

„Wjeſzel ſo jara, Zionska vžowla, a wyskaj, Jeruſa-  
lemska džowka; hlaſ, twój kral pschiúdze ſi tebi, prawy a  
pomoznik, khudý, a jědze na wózle a na młodym wózle  
teje wózliž.“ Jako profeta Sacharja to piſasche, bě ſo  
iſraelſki lud ſi babylonſkeho jaſtwa drje wróczil, ale wón  
bu wot wſchelakich njepſcheczelow a ſuſodom nadpadowanym  
a tyczenym a do njeméra ſtajany. Pschecziwo tutej cžwili  
ſlubi Bóh tón knjes psches ſwojeho profetu krala ſa po-  
moznika. Zyle wěſcze je Sacharja ſi tutym ſłowom na  
mežiaža pokafal. Kaž pał zly Israeł ſeimſkeho krala ſa  
mežiaža wocžakowasche, tak je profeta Sacharja tu tež na  
krala ſe ſwětnej mozu myſlil. Ale w žanym jenicžim  
tych ſwětnejch kralow, kž ſo poſdžischo ſa knjesa nad  
Iſraelom ſčinichu, njeje ſo tuto wěſczenje dopjeliſlo,  
wjele bôle je ſo to hakele ſtało w Jesuſu a to tehdý, hdýž  
do Jeruſalema czechnijſe a jemu zly napschecziwo khw-  
atihu, jeho ſa Davitoweho ſyna witachu, Hosianna wołajo,  
ſi palmowymi halosami w rukomaj.

Židzi ſi džela wſchal w Jesuſu hizom bórzy po jeho  
ſjawnym wuſtupowaniu ſwojeho mežiaža widžachu. Tak  
n. psch. ſo ſlepí pschi pucžu ſi njemu wołachu: Jesu, ty  
„ſyno Davitowy“, ſmil ſo nad nami! Alle wſchitzu wo-  
cžakowachu, ſo tež Jesuſ ſwětne kraleſtwo ſaloži. Jesuſ  
tutu myſl pschezo wotpołaſowasche. Jako chzichu jeho po  
džiwnym naſyčenju teho luda krala ſčinicž, wuſtupi wón

na horu, wón ſamlutki. (Jan. 6, 15.) — Tej macžeri  
džecži Zebedeowych, fotraž jeho cžescželakomna proschesche:  
„Pſchikaž, ſo mojej dwaj ſynaj byſchtaj ſedžiloj w twojim  
kraleſtwo, jedyn na twojej prawizy a druhi na lewizy“,  
Jesuſ wotmolwi: Wy njewěſcze, ſchto wó proſkycze (Mt. 20, 20).  
— Jako Pilatuſ ſi njemu džesche: „Ssy ty Židow kral?“,  
dha Jesuſ wotmolwi: „Moje kraleſtwo njeje wot tuteho  
ſwěta!“ (Jan. 18, 36). A tola je to, ſchtož bě tutón  
pohanski, romski bohot na Jesuſowym kſchiz ſi grichiskimi a  
ſi lačzanskimi a ſi hebrejskimi piſmikami napiſał, ſo by  
Jesuſa a ſi dobom Židow hanil a ſa ſměch měl, ſo połna  
wěrnoſež ſcziniło: „Tutón je tón židowski kral.“ (Luk. 23, 38).  
A hdžekuli Boža martra ſteji, tam widžimy tež jako naſche  
wusnacze to napiſmo „J N R J“, to rěka: „Jesuſ Ma-  
renski, kral Židow“. A hdýž je Jesuſ po kralowiskim  
waschnju do Jeruſalema ſacžahnýł, dha chzysche ſo ſ tym  
ſſawnje a ſwiatocžne ſwojemu ludej ſa jeho krala a  
mežiaža pschedſtajicž. So na wózle jědze, to njeje, kaž  
ſo druhdy praji, ſnamjo ſa wožebitu poſornoscž. Tež  
najwožebniſchi knjesojo jěchaju w raiſchim kraju na wózle.  
To je tam tak waschnje. A Jesuſ chzysche na tym dnju  
niz we wotrocžkowskej podobje, ale jako kral w Iſraelu  
do ſwojeho města ſacžahnycž; tehdý dyrbjesche woprawdże  
rěkacž: „Hlaſ, twój kral pschiúdze ſi tebi!“ —

Hdýž pał Jesuſ žane ſeimſke kraleſtwo poſtajicž nje-  
chacze, ſchto dha je potom chzyl? Kaž Sacharja w duchu  
widži, ſo tón pschichodny kral ſwój lud wot jeho cžwilo-  
warjow wuſwobodzi, tak dyrbjesche tutón Jesuſ ſwojich

pschiwiżowarjom wot žałostnego njepščecžela wumóz, wot hrécha a s tym wot ſmjerče. „Bóh je naš pſcheſtaſil do teho kraleſtwia ſwojego lubego Šsyna, na kotreymž my mamy to wumóženje pſches jeho frej, tych hréchow wodacze.” (Kol. 1, 14).

Wot hréchow wumóz — to samóže jeno tón, kiž je ſam bjes hrécha. Schtóž je bjes winy, tón je prawy. Jeſuž běſthe bjes hrécha, bjes poroka, — prawy. We wſchitkach ſpytowanjach je wobſtał; njech je, so ſo jemu wſchitke kraſnoſcze tuteho ſwěta k nohomaj połoža; njech je, so ſo jemu we wobliczu czeſpjenja a ſmjerče radži: „Bóh če ſwaruij, to ſo czi ſtacž njebudž!” Pſchezo je jeho jědž, ſo by cžinił wolu teho, kiž je jeho pofšlał. Wón ſmě ſo prasheež: „Schtó mjes wami móže mi hréch do vjeſcz?” (Jan. 8, 46). A k njemu ſo jeho Wóz pofnatwa: „To je tón ſamý mój luby Šsyn, nad kotreymž ja dobre ſpodobanje mam” (Mat. 3, 17). Jego zyłe žiſjenje wot žloba w Bethlehemje hacž do kſchizja na Golgatha je Bohu ſwjeczene, wſchudžom a pſchezo je prawy. A dokež je prawy, dha je wón pomoznik.

Pomoznika trjeba tón, kiž je w niſy. A ſchto je najwjetſcha niſa? To je niſa duſche, kotrež ſa wodacžom hréſhneje winy woła: „Božo, budž mi hréſhničej hnadny!” A k takim roſkačzapoſlnym wutrobam Jeſuž rjekuje: „Budž troſchtyn, mój ſyno, twoje hréchi ſu tebi wodate.” Jego ſmjerč na kſchizu ſa to rukuje, ſo je hréſhny dolh ſaplačzil. Jeſuž ſam praji, ſo je ſwoje žiſjenje dał k wumóženju ſa jich wjeſle (Mat. 20, 28). Wſchitzu jeho jaſoſchtoljo ſu ſo teho troſchtowali. Sswj. Jan piſche: „Ta frej Jeſom Khrysta, jeho Šsyna, wucžiſci naš wot wſchitkeho hrécha” (1. Jan. 1, 7). Sswj. Pětr praji: „Wěſcze, ſo wý njeſcze ſe ſachodnym ſlěborom abo ſlotom wukupjeni, ale ſ tej drohej krewi Khrysta, jako njewinojteho a njeſmaſaneho jehnječza” (1. Pětr. 1, 18). A ſwiaty Pawoł je to we wſchitkach ſwojich liſtach wuſběhnył, kaž n. pſch. 1. Tim. 2, 6: „Jeſuž je ſo ſam dał k wuplačenju ſa wſchitkach.”

Wumóženje wot hrécha, wujednanje ſ Bohom, ſbóžnoſcž tych, kiž bychu ſhubjeni byli a kotreych je wón ſaſo do džecžazeho prawa pſcheſhadžil, to je tón ſkutk, to je to ſbože, kotrež je tutón kral nam pſchihotował.

Komu pſchinjeſze wón tuto ſbože? Schtó ſmě ſo jeho pſchichoda wjeſelicž? „Wjeſel ſo jara, ty Zionska džowka, a wylkaj, Jeruſalemka džowka.” Tón lud, kiž bě w Zionje domach, kiž w Jeruſalemje, w Bohu ſwyczeńym měſcze, ſwoju wótczinu mějeſche! Alle czi ſamžni, kiž jeho tak horſiwje powitachu, ſo wot njeho ſa mało dñiow wot wobrocžichu, haj jeho k ſmjerći wjedzechu. S tym ſu ſwojeho meſiaſza a tak ſwoje ſbože ſacziſnyli. Woni njeſzu w prawym czaſu wopomnili, ſchtož ſo k jich měrej hodžesche! Nětk bu Israelske herbſtwo pohanam date, — druhim džecžom.

Jeſuž paſ je a wostanje ſ kralom. Zionska džowka je nětk tón lud Boži, kiž je w nim ſwojego ſbóžnika namakał a jeho ſebi ſa krala wuſwolił, kotremuž rad ſluži, ſ kotrehož ruki hnadu ſa hnadu bjerje, a wo kotreymž wobſožený wuſnawa: „Njeje w žanym druhim ta ſbóžnoſcž; tež njeje žane druhe mieno pod njebjom date tym cžlowjekam, w kotreymž my mohli ſbóžni bjež!” (Jap. ſf. 4, 12).

Schto ſamóže doſicžicž wſchitkach tych, kiž ſu pſchi nim pomož, ſbože, měr ſa duſchu namakałi! Šy tñ mjes nimi? —

Njedželu Paſmarum je poſa naš konfirmazija. Kak je mloda byla paczertkach džecži tak podobna tamnej wjeſelej byle, kiž temu knjesej napſcheſziwo dže a woła: „Hoſianna temu ſynu Davitowemu! Khwalený budž, kiž pſchiūdže w mjenje teho knjesa!” Tón knjes ſam chył tute mlobe wutroby žohnowacž, ſo by tež tu woprawdże rěkalo: „Hlaj, twój kral pſchiūdže k tebi”, kotremuž bychu rad ſlužile czaſ ſwojego žiſjenja, ſo by wón tež jich pomoznik był we wſchitkach ſpytowanjach žiſjenja a ſkonečnje k wěcznej ſbóžnoſcž! Hamjen.

V. w H.

### Boſmońčka.

Schto zyrkej wotewrja dženž durje

A ſwoný klincža ſwյatocžnje?

Schto ludžo ſteja jako murje

Pſched Božim domom nutrni?

Hlaj, do zyrkwe dženž młodocž czechnje,

We domje, ſchuli ſublana;

Duž ſe starschimi pſchewodženje

Ti dawa tež wſcha woſada.

Na wobliczu jeſt ſtrwoſež kſeſe

A barbi licžla czećwjenie,

Tu wutrobu paſt wěra hrěje,

Da nadžej ſa dny pſchichodne.

Nětk pſched woſtarjom džecži kſeſa

A lubja ſwěru ſbóžnikoj,

Sſo jemu ſa wſchě czaſy ſwjeczja

Se ſwojej duſchu młoduszkej.

Knjes Jeſuž kladže na nje ružy

A žohnuje je ſ luboſcžu,

So bychu pſches žiſjenje dužy

Hacž na kónz ſtale we ſbožu.

Duž ſtupeſe nětk na nowu drohu

A džeržce, ſchtož ſe ſe ſlubile,

A žane njestaj ſwoju nohu

Na pucze, Bohu pſchecžiwe!

Ty paſ, o Khryste, paſ je ſwěru,

Budž ſam jím wodžeř wobſtajny,

Cžin njepowalnu jím jich wěru,

So njebyle bjes ſepjery.

A póndu nětk na wſchě ſtronu

Po wſchelkach puczach žiſjenja,

Hacž ſkonečnje junu ſmierſne ſwoný

Te ſiwaſu wſchě do rowa,

Dha wſmi je wſchitke ſ hnadu k ſebi

Tim wotewr ſwoje njebježa;

Njech czaſnu potom wſchitke k tebi

Do njebjekho Salema!

### Luboſcž hacž do ſmjerče.

Něhduschi cžeksi kral Wenzel ſo ras w Prahy k židowskemu templu wjeſeſche, ſo by ſwojej žonje tón rjanym twar pokafal. Poſla jeneho židowskeho doma padny ſ těch i w bliſkoſcži krala zyhel na haſu. Duž to měnjenje naſta, ſo ſu židži krala ſabicz chył.

Wenzel to wérjesche a da wukas, so maja Židži teho skótnika pscheradzic, hewač budža wschitzh skónzowani. Duž nasta pola Židow wulke žałoszżenje. Woni so wodnjo a w noz̄y modlachu, so by Bóh Abrahama so nad nimi żmilič; ale nichčo so nieskuča njewusna, nichčo teho skótnika niesnajesche, dokelž žadyn njebesch. H̄żom měnachu wschitzh, so žu shubjeni. Duž sta so poſledni džen, so židowski krawz k tym shromadženym a so modlazym Židam stupi a rječny: „Moji bratſja, ja h̄ym runje tak njewinowath, jako w̄y wschitzh; ale ja chzu prajic, so h̄ym tón zyhel cízhnýl, pschetož lepje je, so jedyn sa wschitzkých wumrje, hacž so dyrbjeli w̄y wschitzh cízepicž“. A tak so sta; krawz bu sažudžen a wotprawjeny; Židži pak buchu wuwinowani. Woni saſtarachu krawzowu žwójsbu hacž na najlepje, s džakownoscžu sa jeho žmilný ſkutk.

Hdyž buchu Židži jeno tež nětko pôsnali, so je Žesuš runje tak sa naž wschitzkých wumrje!

### Bohnowanje cízichého pjatka.

Druhowériw h̄schecžijan, kíž woſrjedž evangelskich býdlesche, bě njemerny we žwojim žwédomnu, runjež cíjiniesche, schtož jeho zyrkej žadasche. We žwojej ſlyſknoscži cízitasche na radu evangelskeho h̄schecžijana žwéru w bibliji. Duž pschiúdže cízich pjat. Swony ſwonja tak rjenje psches ranischu cízichinu. Jemu je, jako by ſ jich klinka to wołanie žwyschal: „Pój, daj ſo ſ Bohom ſjednacž!“ Wón je hnuth. Žena ſchtucžka, ſotruž je ſebi rano namakał, je ſo jeho wutroby dótka, ta ſchtucžka: „Tedyň Bóh je a jedyn ſrednik mjes Bohom a cílowjekami, mjenujž tón cílowej Khrystuš Žesuš, kíž ſo žam dał je k wuplaczenu ſa wschitzkých.“ Wón bě ſo poſtróžil. Potajkim niz žamna prawdoſč, na ſotruž bě twaril, niz kniežna Marja, niz žwyczeži, niz jandželjo žu, kíž nam k sbóžnoſči pomhaja? Tak bě dotal wéril, tola tu ſtejſeſche jeno wo jenym ſredniku mjes Bohom a cílowjekami pižane, kíž je ſo žameho woprował k wuplaczenu ſa wschitzkých. Wón pocža nutrje proſhyž: „Knieže, poſtaž mi prawdu!“ Swonjenje ſažlyſchawſchi dže poſkluschny do evangelskeho Božeho domu.

Wulka želaza ſhromadžisna ſapocžina runje ſherluſch: „O h̄lowa ſtawawne ſbita“. Tutón ſherluſch, kíž jemu njebě zjle niesnath, ma dženža wulku móz nad nim. Wón widži hſchiz na Golgatha a na nim wižajo jeniežkeho ſrednika mjes Bohom a cílowjekami, wot Boha wopuszczenego, žmjerči podateho. A jako nětko woſhada ſpěwa: „Ja h̄ym to ſawinował, schtož ty ſy pschecžerpił“, je jemu, jako by hſchizowan ſe žwojim blédym roſkałanym woblicžom pschecželnje na njeho hladovo k jemu prajit: „Tež twojeho pschecžepjenja dla h̄ym ja ſranjeny a twojeho hrécha dla ſbiti; ta ſchitraſa leži na mni, so by ty mér měl a psches moje ranę ſy ty ſahojen. Chzech hſchecž ſam psches ſebje prawy býž?“ Duž je jeho wutroba pschemožena wot hſchizowane ſuboſče, a wón praji: „Né, né, luby Knieže Žesuš!“ a ſ polženym žwédomnjom ſpěwa ſ woſhadu: „Ty chyl ſo na mni žmilicž, mój žwérny Sbóžnik, mi žwoje dary dželicž, mój dobrý paſthrio!“ A tak wón ſe žylſowathym wóczkom, ale ſe ſbóžnej wutrobu zyly ſherluſch hacž do ſónza ſobu wuſpěwa. A předowanje, kíž nětko ſcžehowasche, klinčesche jemu, kaž ſa njeho cíjinene. Wone žwédečesche temu, so je Bóh teho, kíž wo žanym hréchu niežo njewiedzishe, ſa naž k hréchej ſcžinił, so býchmy we nim ta prawdoſč byli, ſotraž psched Bohom placži. Nětko je w jeho wutrobie wučinjene; wón nětk wě, do koho wéri a na koho móže ſo ſpuschczecž w žiwjenju a we wumrježu. Něſhoto čaſha poſdžiſho wón k evangelskej wérjeje ſchecžupi.

Sažo je cízich pjat a wón leži ſhoru na žwojim ložu. Že

ſo mjes tym ſefarił a wjele ſet je ſaſhlo wot teho cízichého pjatka ſhem, wo ſotrymž předh powjedachm. Cízepjenje a žaſoſč je wón psches žiwjenje niesč měl, ale jeho wérū jemu tej njeſtej wsacž mohlej. Né, jeho wéra bě žylniſcha, jeho ſuboſč horzyscha, jeho nadžija wjebelscha. Dolho wjazh žiwý býž nima; lěkar je jemu prajit, so móže jeno hſchecž malo hodžinow tracž. Žako mudry hospodař je wón žwojemu domej roſkał a ſemju naſad ležo wostajit, wón ſebi jeno hſchecž na njebježa myſli. Ma jeho proſtwu jemu jeho ſubi hſchecž junu jeho ſubowan ſherluſch ſpěwaja: „O h̄lowa krawawne ſbita“. Mréjazeho woblicžo ſo pschi ſpěwanju roſjaſni. Žeho hubje ſo modlitej: „Žesuš, jeniežki ſrednik, mój Knies a mój Bóh.“ Žako jeho žwójbni tu ſchtucžku ſpěwachu: „Ja h̄ym to ſawinował, schtož ty ſy pschecžerpił,“ ſpěwasche wón hſchecž ſobu. Ma to womjelky, pocža ſo žmjerčin ſót pocžicž a žmjerčne bědženje ſo bědžicž. Hžom ſpěwaja: „Hdyž dyrbju wotſal cízahnež“ a „daj, ſo bých troſchtne wídžil“, duž ſo mréjazh poſběhny a praji:

„Ta frej a prawdoſč Khrystuſha  
Je moja drasta pſchistojna,  
S tej pſched Bohom ja wobſtač ſhzu,  
Hdyž do njebja nuts pocžahnu.“

Lědom bě ta ſchtucžka wuſpěwana, duž wón, ſo naſad ſwjeſypſchi, cíſiche a ſbóžne wuſhny.

\* \* \*

Mój wuj, 60 ſet starý, bě ſupz. Droheje parle, wo ſotrejž tón Knies w pſchirunaju rěčži, ſa ſotruž tamny ſupz wschitko da, ſo by jeno ju wobſedžał, tuteje parle mój wuj hſchecž njebe ſamakał, njeſtarasche ſo tež wo nju. Wón k temu ſe žwojej njevérū hſchecž wulzy cíjiniesche, wužměſchesche bójſke wěžy a ſdaloſwasche ſo Božeho doma. Duž jemu jeho najmłodschi ſhyn ſchori, ſiž bě žwojeju ſefarjeneju ſtarſcheju wutrobně wjeſele. A jeho ſhorosč bě ſhorosč k žmjerči.

Ma jeho dolhim ſhoroložu, ſ jeho milého wóczka, ſ jeho praſchenjow wo Bože žlowo a ſ jeho wotmolwjenjow, ſ jeho žylſow a modlitwow žwěcžesche tamna njebjeſſa jažnoſč žiwjenja, w Bosy potajeneho, kaſtuž džecži Božeho maja.

Wjecžor do žwojeho wotendženja ſo wón ſe žwojimi braſtrami a žotrami roſžohnowa, połoži hſchecž ſuž ſažo wídžimy. „Horkach, luby nano, ſo ſažo wídžimy.“ — „Ty wěſh, mój ſhyn,“ nan hnuth wotmolwi, „ſo ja do tajich wězow njewérju.“ Duž mréjazh ſ poſběhnenym hložom pſchede wschitkimi žwojimi lubymi žwoje poſlednje žlowa rěčesche a praji: „Luby nano, njebudž njewérjož, budž wérjazy!“ Tak wérnje hacž budže žlónzo do mojeho rowa žwěcžicž, wídžimy ſo ſažo.“ Ma to wocži ſandželi, ſpasche zyly nót cíſiche a naſajtra rano ſahe wucžež, na žmjerčnym dnju žwojeho Wumóžnika, cízich pjat, kaž bě ſebi žadał a wot Boha wuproſył. Druhi džen ſutrow bu ſhowany; ſchula ſpěwach: „Žesuš, moja nadžija.“ To bě ſe mutny džen, žlónzo bě ſa mróčzelemi ſhowane. Žako bě duchowny cíelne předowanje pola rowa wotdžeržał a žwědžil: „Žaneho hſchecžijana nježym wídžał wumrjež ſaž tuteho, ſaž ſtejſeſche wutrobu; wón wotpočzowasche, ſaž Žanowa duscha, na wutrobie Žesušowej a wužny ſbóžne w rukomaj žwojeho Sbóžnika —“ a jako bě ſlónčil: „Žesuš Khrystuš, naſch Sbóžnik, cíe ſbudži na žudnym dnju“, dželachu ſo mróčzele a ſlónčna pruha psches nje ſažwěči, row a kaſhcz ſtejſeſche wot ſlónza roſhwětleny. Njeſteſſa pruha pač, jažniſcha dyžli ſlónčna jažnoſč, puſheži ſo dele do wutroby stareho nana, Sbóžnik bě ſo jeho dusche dótlnyl. Wón a jeho zyly dom bu wérjazy.

\* \* \*

Bě čzíchi pjatř, zhrkwinie durje stejachu wotewrjene a Boži dom bě s ludom napjelnjeny. Ale korečma bě tež wotewrjena a w njej ředžachu a piachu někotsi sli towařschojo pschi khartach. Duž staji jedyn s nich ſwoju ſchleńčku f hubje a dohlada ſo pschi thym, ſo bě runje w tſioch. W tſioch je Jeſuſ Khrystus na kſchizu wumrjet. Duž pocža wón hanicž: „Kak derje ſo tola my mamý, móžemý tudy ředžo picž; tón na kſchizu je dýrbjal tradacž.“

„Tón na kſchizu je dýrbjal tradacž“, ſo jeho towařschojo woschcerjachu. Ale jenemu mjes nimi kſlinczesche to ſlowo kaž hrimanje, ſo jemu psches koſeze a moſhy džesche, a wutroba jemu ržesche. Styl jeho ſapopadže. „Tón na kſchizu je dýrbjal tradacž!“ to jemu ſpochi we wuſhomaj kſlinczi, wón njemóže dléje ředžo wutracž, jeho čeri precž. Dom pschischedſhi, běži runu ſmuhu do ſwojeſe komorki. Tam ſo poſlalnýwſhi ſdychuje: „Knježe Jeſuſho, ty ſy na kſchizu wiſzajo tradał! Ty ſy ſa ſwojich mordarjow proſhył: Wótcze, wodaſ jím! Ach, ſmil ſo tež nade mnú! Budž tež mi hnadny a wodaſ mi wiſhitke moje hréchi!“

To ſlowo: „Tón na kſchizu je dýrbjal tradacž“, bě ſo jeho wutroby pschimylo, wón bu psches Božu hnadu nowy člowjek, a nictó jeho wjozy pschi khartach a pschi palenzu widžał njeje.

\* \* \*

Wožebna kſcheczijanska knjeni, baronka N. mějesche komornizu, ſiž ſo psches ſwoju ſwérnoſć a wuſtvojnoscž wuſnamjenjefche. Knjeni baronka pak bě tež poľna luboſče pscheczivo ſwojim klužobnym a džeržesche kručze na kſcheczijanske waschnje. Wſchědnje bu domjaza Boža klužba džeržana, kotrūž wona ſama wodžesche, mjes thym ſo jejna kota kherlusch na klavérje pschewodžesche. Wſchitzky klužobnizy, tež komorniza, bjerjechu nutrny džel na tutym natwarjowanju. Njedžela bu ſwérku w Božim domje ſwjeczena a njedželle dželo wostajene. Wobej knjeni džeržesche ſwérku na to, ſo bych ſo wiſhitky hréchow hladali a ſdalowali. Wožebje ſtarasche ſo knjeni baronka ſa to, ſo by žana duscha ſhubjena njebyla, a wobkhadžesche ſe ſwojimi klužobnikami mile a ſahodnje a hladasche jich ſwérku w čaſku khoroscze. Podobnje činjefche tež ſwojim poddanam a kudži ſhonichu jejnu pomož. Sa to pak mějachu ju tež wiſhitky, wožebje jejni klužobnizy, we wulkej čeſči; najbóle wiſhasche komorniza ſi wulkej luboſču na njej.

Schtó bě tuta komorniza? Tſi lěta bě wona nětko pola baronki klužila. Wſchitzky džeržachu ju ſa evangeliu. Wona bjerjesche ſi druhimi hromadže na wſchém kſcheczijanskim waschnju džel, čzitasche w natwarjazých knihach, wožebje w bibliji ſwérku; jeno ſi Božemu blidu njeſhodžesche ſobu. Baronzy to drje nadpadže; dokelž pak hewaſ nicžo na jejnym ſadžerzenju wuſtajicž njebe, dha ſo jeje wona dale wo to njepráſhesche. Híſheče bôle nadpadne bě, ſo wona ženje nicžo wo ſwojimaj ſtarſhimaj ani wo ſwojim ſempſchindženju njeſpomni.

Bě čzíchi pjatř, ranische natwarjenje bě ſo ſapocžalo ſi kherluschom: „O kluwa ſrwawnje ſbita;“ na to bě ſo bibliſka powjescž wo knjenowym kudže ſi ſmjerčzi a wo jeho kſchiznej čwili wučitala. Po tutym natwarjenju mějesche komorniza baronzy něſhto ſjewicž. „Wodaſze mi“, wona placzko ſi njej džesche, „ſo bym Wam hacž dotal potajila, ſo njejkym kſcheczijanka, ale židowka, ſkurowa židowka, jako kajkaž ſy m jeno teho dla do wascheje klužby ſtupila, dokelž běch klyſchała, ſo ſcže duschna pscheczivo wſchitkim ludžom, ale kſcheczijanskeje wěry chžich ſo ſwérku ſdalowacž; tute tſi lěta pola waſ ſak je mje wasche ſadžerzenje, ſiž je ſ bibliju psches jene a ſe kotrenuž ſcže ſamolutzky psches kſchizowaneho Jeſuſa dowjedžena, wo prawdže a wěrnoſeſi kſcheczijanskwa poľnie pschewvědczila. Duž mam nětko to wutrobne žadanje, ſo bych

psches kluwatu kſcheczijizu do zhrkwiſe Khrystuſkoweje pschijata byla. Tuto žadanje je ſo ji dopjelnilo. Po dlejschim roſwucžowanju w kſcheczijanskej wěrje bu wona na Jeſom Khrysta wukſcheczena.

### Psched wrotami wěčnoſcze.

Nachim starym woſakam, ſiž ſu psched wjazy dýžli 40 lětami psched Parism leželi, je po mjenje franzowſki wulki muž Thiers derje ſuath. Te wón tola tehdy ſi Bismarkom ſkónczne mér wujednał. Tutón muž ſjawnje Boha přejſehe a ſo psched ludžimi tuteje ſwojeje njewěry khwalesche. We ſwojich poſledních lětach pač je na hinaſche myſle pschischoł. W jeho testamencze mjenujſy tole ſteji: „Te poſledneſe ſeta, hdyž ſy m bôle ſam ſa ſo ſi wěry ſy moju předawſchu njewěru wotpołožil a ſy m ſo ſažo ſi wěrje pschiswobročil. We ſwojim dolhim, dželapołnym ſi wěrjenju móžach wſchaf na Boha ſabycž; moje ſwědomnje pač je mje ſažo ſi Bohu dowoločo. Ta wumru we wěrje do Boha jako jenicžeho a wěžneho ſtowicžela wſchitskich wězow a proſchu ſa ſwoju khudu duschu wo jeho wulku ſmilnoſeſz.“

### Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

**S Lupoje.** Lupjanska woſada je po dolhim čzakanju ſažo duchowneho dostała. Knjes kandidat Handrik je ſo ſańdženu njedželu jako vikar farſkeho města kwyedženſky ſapofaſal.

**S Draždžan.** Šańdžena njedžela bě džen ſwjeſela, jene duchowne Lätare, ſa naž Sſerbow. Šažo ſo nami drohe Bože ſlowo w ſubej maczeřnej rěči pschipowjedaſche. Prědowanje bě ſi farar Domaſchka ſi Budetez, ſpowiednu wuežbu pač ſi duchowny Ženč ſi Řamjeneža na ſo wſal. Řemſcherjom bě 312, ſpowiednych 135. Žiwa roſmołwa knježesche wjecžor předh wo naſchich ſerbſkých ſemſchenjach w towařſtwe Čzornoboh. Powschitkownje ſo pschejefche, ſo bych ſo ſerbſke Bože klužby na njedžele poſožile, na kotrých hermanſki njejſu. 90 prozentow wophtowarjow pschisindže ſi Draždžan ſamých. Tucži ſu hermanſki husto ſadžewani, ſemſchi pschisindže. Woſkolnych dla pač je nuſne, ſo ſerbſke njedžele ani do bliſkoſeſe hermanſka njepadnu. Wo wažnych naležnoſczech budže ſo poſdžischo dale jednacž.

— Fabrikantojo ſu ſažo nowu prōſtu w ſejm podali, ſo by ſo kwyedžen ſtioch kralow ſběhnył, a ſo na to powołaja, ſo nuſny dželawny džen ſhubi. Nadjizomne wyschnoſć na ſwojim ſtejnſchežu ſtejo wostanje, ſo ma ſo nam ſuby kwyedžen ſtioch kralow tež dale ſdžeržecž. Wot 2. komory ſtajeny, hdyž wot konſervativnych woſladam, wſchaf wjele wočakacž njeje.

— W Hrubocžizach je knjes mlynſki mischtr Ernst Preibisch wumrjet. Wón běſche daloko a ſcheroč ſuath psches ſwoje wjedro-wěſcheczenje. Po ſtejſchežu měžacžka, kaž je wón to we ſwojich knihach roſpižal, wón wjedro do předka wěſcheczesche a běſche tež poľnie wot prawdoſeſe ſwojich nahladow pschewvědczony. Gschlo je wſchaf ſo jemu kaž wſchitkim wjedrowěſcheczerjam, druhdy ſu jich wěſcheczenja trjechile, druhdy niz.

„Pomhaj Boh“ njeje jenož pola knjenow duchownych, ale tež we wſchěch pschedaſa wārnjach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchitworecz lěta placži wón 40 pj., jenotliwe cziſla ſo ſa 4 pj. pschedawaju.